

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/703

KARAR NO : 1981/694

lara ilişkin bulunmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Bektaş Alp

O L A Y : 1- a) Yurtsever Antifaşist Liseli Gençlik gazetesinin sorumlu yazı işleri müdürü olan sanığın, anılan gazetenin Ekim 1977 günlü özel sayısının 2. sahifesinde yayınlanan yazılarla, komünizm ve kanunun cürüm saydığı bir fiili övme suçunu işlediği iddia edilerek, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1. maddesi yoluyla 142/4. ve 312. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle, İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 21.9.1979 gününde, 1978/5-1979/334 sayı ile; Anayasa Mahkemesi'nin 20.3.1979 günlü kararına dayanarak, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik karar vermiştir.

2-a) Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu aynı derginin Aralık 1977 tarihli 5 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla; neşir yoluyla komünizm propagandası yapıldığı, Milli Eğitim Bakanlığı'nın tahkir ve tezyif edildiği iddiasıyla, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son. ve 159/1. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle,

b- Aynı derginin Ocak 1978 tarihli 6 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, neşir yoluyla komünizm propagandası ve milli duyguları zayıflatıcı nitelikte kürtçülük propagandası yapıldığı iddia edilerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son., 142/3-6. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle,

c- Aynı derginin Aralık 1977 tarihli 5 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, neşir yoluyla komünizm propagandası yapıldığı iddia edilerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle;

İstanbul C. Savcılığı'nca ayrı ayrı düzenlenen iddianamelerle kamu davası açılmıştır.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, açılan bu davaları birleştirerek 29.6.1979 gününde 1978/62-1979/298 sayı ile; sanığa atılı suçların niteliğine göre, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, İstanbul 2. Ağır Ceza ve 5. Ağır Ceza Mahkemelerinin görevsizlik kararları ile gelen dava dosyalarını birleştirerek 8.8.1980 gününde, 1980/68-115 sayı ile; sanığa atılı suçların, sıkıyönetim ilânından önce

işlendiği sıkıyönetim ilânını gerektiren nedenlerden bulunmadığı, sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının olmadığı, davaya İstanbul Ağır Ceza Mahkemesinde bakılması gerektiği kanısıyla, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raporör Danıştay Teftik Hakimi M. İlhan "inç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Saniğa atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, dosya içeriğinden anlaşılmaktadır.

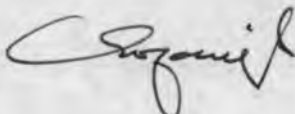
Atılı suçlar; cumhuriyete, vatan ve milletin bağımsızlığına, bölünmezliğine, bütünlüğüne, milli güvenliğe yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

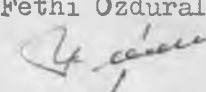
Ancak atılı suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı, gibi sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde ve 4.5.1981 günlü 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiğini gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından aynı maddenin (b) bendi kapsamına da girmemekte ve davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle İstanbul 2. ve 5. Ağır Ceza Mahkemelerinin görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmelidir.

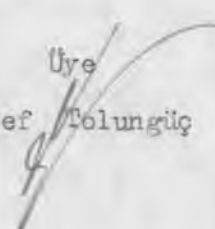
..../.....

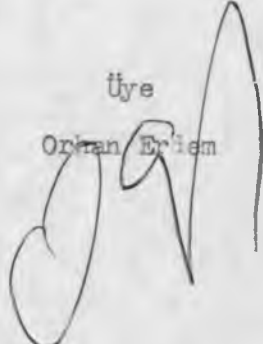
SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 29.6.1979 günlü, esas 1978/62, karar 1979/298 ve aynı yer 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 21.9.1979 günlü, esas 1978/5, karar 1979/334 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye
Fethi Özdural

Üye
İsmail Oğuz

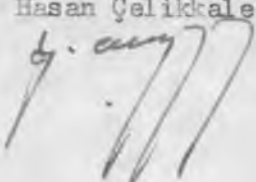
Üye
Şeref Tolungüç

Üye
Orhan Erişen

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Üye
Orhan Entosun

Üye
Hasan Çelikkale

i/ç

23.12